OPIK

Informační zpravodaj
OP PIK 2014–2020

AKTUÁLNĚ:
ZHODNOCENÍ
OP PIK

[buchada]©123RF.com

OPIK

Informační zpravodaj
OP PIK 2014–2020

Vydává:
Ministerstvo průmyslu a obchodu, odbor SF.
IČ: 47609109
Ročník 4, číslo 20
Uzávěrka ke dni 17. 12. 2021

Šéfredaktor: Petr Tůma
Grafická úprava: Václav Zemek
Texty z časopisu OPIK je možné přetiskovat pouze se souhlasem redakce.

Ministerstvo průmyslu a obchodu,
Politických vězňů 20,
110 00 Praha 1

Zelená informační linka
o programech podpory podnikání

+420 800 800 777
(Pondělí–pátek: 9–13 hod.)
E-mail: programy@agentura-api.org

[atosan]©123RF.com

PETR TŮMA
Šéfredaktor OPIK

Vážení čtenáři,

právě představujeme jubilejní dvacáté číslo našeho časopisu OPIK. Velice mne těší váš neutuchající zájem o tento informační zpravodaj, jehož vydávání se blíží do závěrečné fáze. **Předem vám všem děkuji za vaše dosavadní ohlasy a náměty, které neustále zasíláte a se kterými důsledně pracujeme.** Vzájemná komunikace je pro nás to nejcennější. **Doplňuji, že náš „dvouměsíčník" OPIK bude od tohoto čísla nahrazen nejspíše pravidelným „čtyřměsíčníkem" a to z důvodu postupného přechodu na nový Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost 2021–2027.** Změna vyhrazena.

V tomto novoročním čísle vám představíme vyhodnocení jednotlivých prioritních os OP PIK a představíme vybrané zajímavé projekty. Vyhodnocen bude rovněž program podpory Expanze, který poskytuje žadatelům z řad MSP různé formy finančních nástrojů. To a mnohé další na Vás čeká na těchto stránkách.

Pokud byste měli náměty, o čem bychom měli psát, co bychom měli řešit, co vás nejvíce trápí, neváhejte se na mě obrátit a já se na naší redakční radě pokusím tyto podněty prosadit. Můj mail je tuma@mpo.cz. Odpovídat budu všem, kteří se ozvou. Tak neváhejte a pište. Budu se těšit na vaše názory, náměty a požadavky.

Předem vám všem děkuji za spolupráci.

S přátelským pozdravem a přáním pevného zdraví do roku 2022

Petr Tůma - Šéfredaktor OPIK

OBSAH

PODPORA VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ 4

ORGANIZOVANÉ POHÁNĚNÍ PODNIKÁNÍ, INOVACÍ A KONKURENCESCHOPNOSTI 8

FINANČNÍ NÁSTROJE V AKCI – EXPANZE 11

ZHODNOCENÍ IMPLEMENTACE PROGRAMŮ PO3 OP PIK 2014 AŽ 2020 16

TEPLÁRNA PÍSEK, A.S., UVÁDÍ DO PROVOZU NOVÝ EKOLOGICKÝ ZDROJ TEPLA 23

DIGITALIZACE JE CESTOU DO BUDOUCNOSTI 25

AKTUÁLNÍ OTEVŘENÉ VÝZVY 32

ÚSPĚŠNÉ PROJEKTY OP PIK 33

PODPORA VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ
PRIORITNÍ OSA 1

PO CELÉ PROGRAMOVACÍ OBDOBÍ 2014–2020 NABÍZELO MPO PROSTŘEDNICTVÍM PODPORY Z PRIORITNÍ OSY 1 OP PIK FINANČNÍ PROSTŘEDKY NA ROZVOJ VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ, A TO ZEJMÉNA VE PROSPĚCH MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ, A TO I V NEPŘÍZNIVÝCH ČASECH KORONAVIROVÉ PANDEMIE. POSLEDNÍ VÝZVY PO1 BYLY MIMOŘÁDNĚ VYHLÁŠENY I V ROCE 2021.

PO1 je zároveň nejúspěšnější prioritní osou z celého OP PIK, pokud se započítávají čistě prostředky na dotační podporu. Do prosince 2021 bylo podpořeno 4450 projektů v celkovém objemu 37,3 mld. Kč, podnikatelům bylo vyplaceno již 18,5 mld. Kč. OPPIK jako takový byl sice zpožděn, ale současný stupeň realizace programů PO1 dokazuje, že toto zpoždění již bylo dohnáno a je reálné, že se dokonce programovacího období podaří veškeré finanční prostředky vyčerpat.

Za jeden z nejvýznamnějších programů realizovaných v rámci Prioritní osy 1 (PO1) OPPIK lze považovat program Aplikace, zaměřený na podporu průmyslového výzkumu a experimentálního vývoje. Celkem bylo v programu Aplikace vyhlášeno 9 výzev v celkové alokaci 40 mld. Kč, podáno bylo více než 3000 žádostí o podporu. Bylo vydáno 1253 Rozhodnutí o poskytnutí dotace 15,6 mld. Kč a proplaceno 6,3 mld. Kč. V současnosti je hodnocena poslední Výzva IX, která byla opět velmi úspěšná z pohledu zájmu podnikatelů, a to i z důvodu částečné náhrady

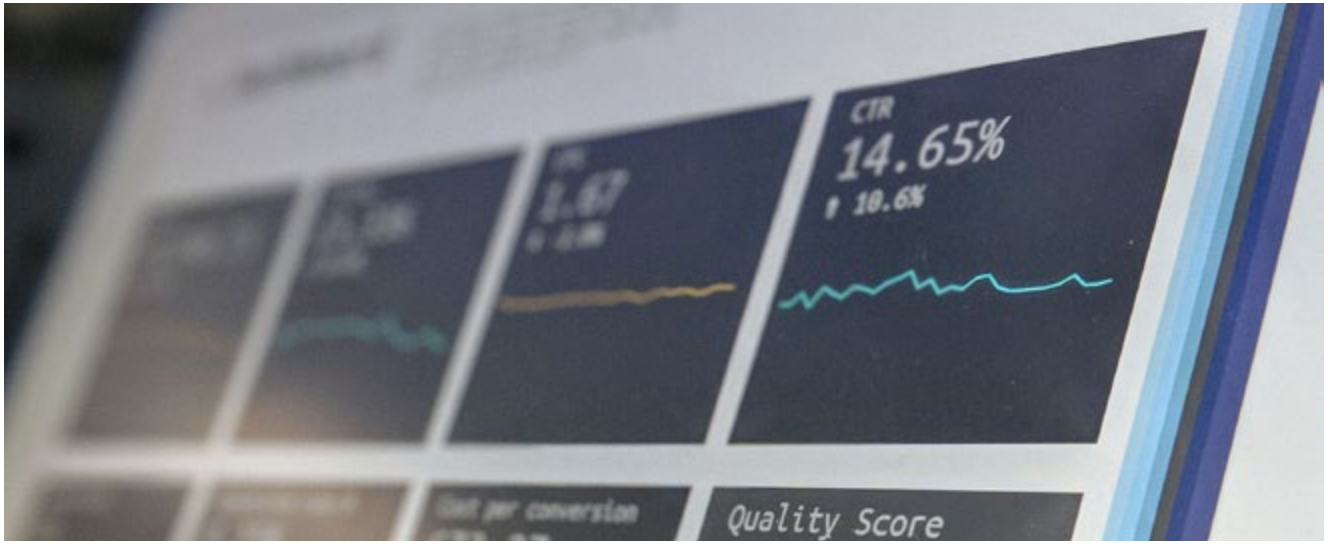

financování za národní program TREND. Bylo podáno 441 žádostí za 4,9 mld. Kč. Bez přehánění lze konstatovat, že program Aplikace se stal v současnosti nejvýznamnějším nástrojem podpory průmyslového výzkumu a vývoje v ČR.

V programu Inovace bylo vyhlášeno taktéž 9 výzev, z čehož 2 výzvy se týkaly patentové ochrany. Celkem bylo podáno 2195 žádostí o podporu s požadovanou výší dotace 29,2 mld. Kč.

Rozhodnutí o poskytnutí dotace bylo doposud vydáno pro 887 projektů za 10,3 mld. Kč. Doposud bylo v žádostech o platbu proplaceno 5,8 mld. Kč. Aktuálně je věcně hodnocena Výzva IX, do které bylo podáno 150 žádostí za 3 mld. Kč. Zájem byl překvapivě vysoký s ohledem na situaci způsobenou pandemií COVID 19, kdy byl očekáván útlum investičních aktivit podnikatelů.

Posledním „velkým“ programem PO1 je program Potenciál, ve kterém mohou podnikatelské subjekty získat podporu na vybudování či rozšíření center průmyslového výzkumu a vývoje s velice přívětivou mírou podpory 50 %, a to dokonce i pro velké podniky za splnění podmínky spolupráce s malým a středním podnikem, nebo při zaměření projektu na nízkouhlíkové hospodářství a na odolnost vůči změně klimatu obdobně jako v programu Aplikace. Celkem bylo vyhlášeno 8 plošných výzev a 6 výzev ITI, podáno bylo přes 1000 žádostí o podporu za 14 mld. Kč. Rozhodnutí o poskytnutí dotace bylo vydáno pro 453 projektů za 6,2 mld. Kč. Doposud bylo vyplaceno téměř 4 mld. Kč. Aktuálně probíhá hodnocení Výzvy VIII s alokací

1 mld. Kč, do které bylo podáno 103 žádostí za 1,2 mld. Kč.

Na komunikace a sdílení poznatků a know-how mezi podnikovou a výzkumnou sférou, které mohou podnikatelské subjekty využít pro zahájení či zintenzivnění vlastních inovačních aktivit, byl zaměřen nový program Inovační vouchery. Celkem bylo vyhlášeno 6 výzev, přičemž jedna byla speciálně určena na boj s COVID-19 a jedna na posílení aktivit MSP v efektivnějším nakládání s vodou s cílem reagovat na rizika spojená s projevy sucha. Celkem bylo doposud podáno bylo 2285 žádostí o podporu za 550 mil. Kč. Rozhodnutí bylo vydáno pro 1382 projektů za 338 mil. Kč. Tato výzva je otevřena do poloviny roku 2023.

V letošním roce byla uzavřena poslední VIII. plošná výzva programu Služby infrastruktury s alokací 350 mil. Kč, ve které bylo podáno 22 žádostí za 900 mil. Kč, zvýšený zájem byl i o aktivitu a) na podporu poskytování inovačních služeb malým a středním podnikům. Celkem bylo v programu vyhlášeno 8 plošných výzev a 12 výzev ITI, podáno bylo 152 žádostí o podporu za 6,9 mld. Kč. Rozhodnutí o poskytnutí dotace bylo vydáno pro 56 projektů za 2,2 mld. Kč. Doposud bylo vyplaceno téměř 1 mld. Kč.

V minulém roce již došlo k uzavření posledních výzev dalších programů PO1 – v září 2020 skončil příjem žádostí VI. Výzvy Partnerství znalostního transferu a VII. Výzvy programu Spolupráce – kla-

stry. Program PZT byl zcela novým programem v OPPIK a i přes jeho pomalejší rozjezd se o podporu v posledních výzvách ucházelo čím dál více žadatelů. Celkem bylo v programu podáno 155 žádostí a k podpoře bylo doporučeno 71 projektů za více než 200 mil. Kč. Program podporuje intenzivní spolupráci podniků s univerzitami, při kterých dochází k přímé aplikaci nových znalostí v podniku za dohledu odborného univerzitního pracoviště.

V programu Spolupráce bylo celkem vyhlášeno 7 plošných výzev a 4 ITI výzvy pro klastry a 4 výzvy pro technologické platformy. Podáno bylo 286 žádostí o podporu za 1,5 mld. Kč. Rozhodnutí o poskytnutí dotace bylo vydáno pro 194 projektů za 1,1 mld. Kč. Pro velký zájem byla v r. 2020 vyhlášena ještě 4. výzva Spolupráce – technologické platformy, platformy mohly získat podporu na přípravu tzv. cestovní mapy pro zavádění pokročilých technologií v daném odvětví, což je aktivita, kterou bude možné dále zúročit v projektech OP TAK.

Posledním novým programem v OPPIK byl program Proof of Concept, který byl poprvé vyhlášen až koncem roku 2017. Cílem programu je podpora aktivit, které pomohou zajistit rozvoj transferu technologií mezi výzkumnými organizacemi a podniky, které mohou výsledky výzkumu ověřit a uplatnit v praxi. Celkem bylo vyhlášeno 5 výzev a podáno bylo 147 žádostí o podporu za 600 mil. Kč, přičemž každou výzvou narůstal počet MSP, které se o podporu z programu ucházely. Rozhodnutí o poskytnutí dotace bylo vydáno pro 70 projektů za 280 mil. Kč.

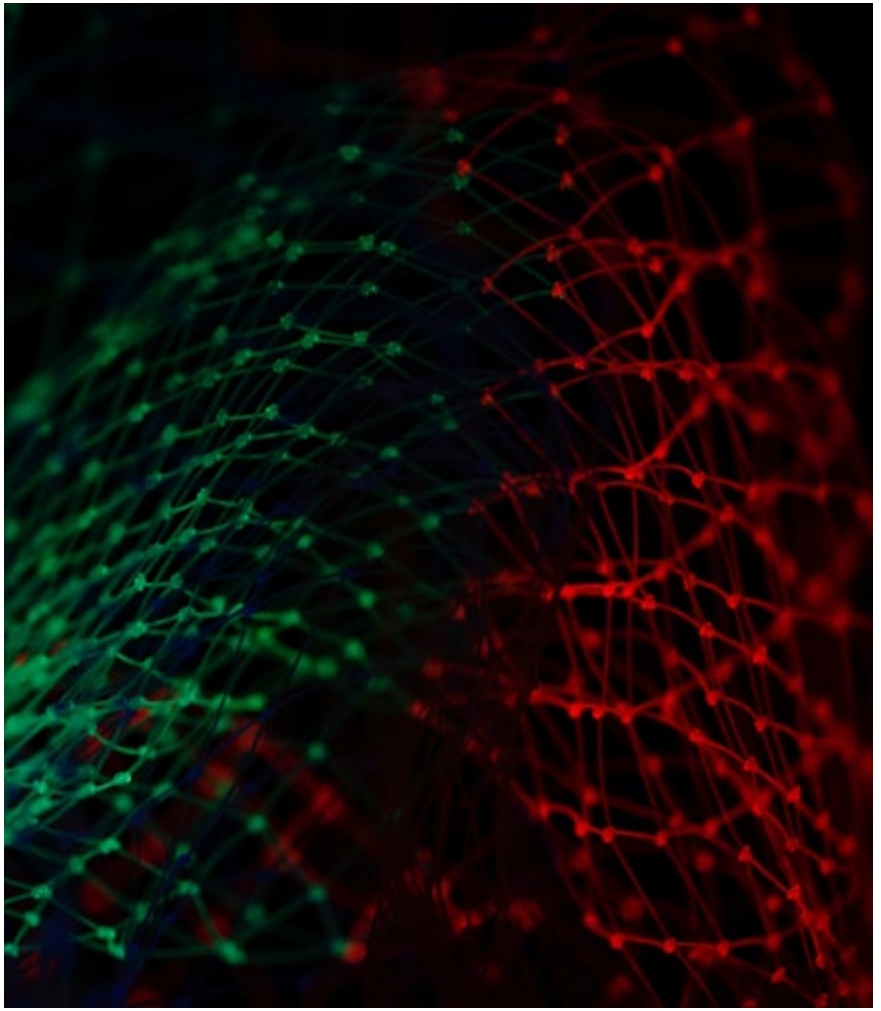

ORGANIZOVANÉ POHÁNĚNÍ PODNIKÁNÍ, INOVACÍ A KONKURENCESCHOPNOSTI PO 2

KAŽDÁ SRANDA NĚKDY KONČÍ, ALE VZPOMÍNKY ZŮSTÁVAJÍ. JELIKOŽ SE IMPLEMENTACE DOTAČNÍCH PROGRAMŮ PO2 OP PIK 2014 AŽ 2020 BLÍŽÍ KE KONCI, JE VHODNÝ ČAS SI ZAVZPOMÍNAT A ZREKAPITULOVAT POZITIVA.

Prioritní osa 2 OP PIK měla pro dotační programy alokováno zhruba 551 mil. EUR, přičemž lze považovat za součást kolektivního vědomí, k jakému účelu byly prostředky z Operačního Programu Podnikání a Inovace pro Konkurenceschopnost prostřednictvím programů **Technologie, Nemovitosti, Marketing, Poradenství a Školicí střediska** vyhrazeny.

Program Technologie se v rámci celého operačního programu vyznačuje záviděníhodnou atraktivitou a plodností. Daty lze uvedené podpořit konstatováním, že na celkovou alokaci 7 mld. Kč bylo celkem přijato 3713 žádostí o podporu se souhrnnou dotací na úrovni 17 mld. Kč. Rozhodnutí o poskytnutí dotace obdrželo 1980 žádostí v souhrnné výši 9,5 mld. Kč, přičemž proplaceno bylo zatím 1658 žádostí s dotací 5 mld. Kč. Programové období poskytlo 2 národní výzvy, jakožto pohrobky předchozího operačního programu, 5 národních výzev na podporu začínajících a malých podniků, 4 národní výzvy na podporu MSP a jejich digitální transformace v režimu Průmysl 4.0, 4 integrované výzvy ITI Ostrava a ITI Olomouc a v neposlední řadě národní specifickou výzvu sloužící k podpoře MSP při první vlně pandemie Covid-19.

Program Technologie se dále může pochlubit nejen úspěšnou renesancí, ale také promptní reakcí na situaci ohledně pandemie Covid-19. Program podpory Technologie prošel v průběhu programového období intenzivním přerodem od původního programu typu Rozvoj (rozumějte pořízení železa) až k Technologiím 4.0 zaměřeným na digitální transformaci (rozumějte dát železu smysl i mysl). V rámci

tohoto přerodu zaznamenal velké množství změn v podmínkách a nastavení kritérií, avšak nepřišel o nic ze své atraktivity.

Do boje s dopady globální pandemie s koronavirovou infekcí program Technologie vytáhl vyhlášením specifické výzvy zaměřené na podporu produkce zdravotnických prostředků a prostředků osobní ochrany nebo likvidace infekčního odpadu pro přímý boj proti dalšímu šíření infekce, a to hned v dubnu roku 2020 s alokací 300 mil. Kč. Nejčastěji podpora sloužila k uhrazení nákladů na pořízení technologií na výrobu desinfekčních gelů, ochranných zdravotnických masek a respirátorů.

Program Nemovitosti sloužil MSP k usnadnění modernizace zastaralých a technicky nevyhovujících budov nebo jejich nahrazení novými budovami tak, aby vyhovovaly potřebám výkonu jejich ekonomické činnosti. Přijato bylo celkem 1020 žádostí o podporu v souhrnné dotaci 12,9 mld. Kč. Vydáno bylo 461 Rozhodnutí o poskytnutí podpory ve výši dotace přesahující 11,2 mld. Kč a je proplaceno 284 žádostí se souhrnnou dotací atakující 3 mld. Kč. Vyhlášeno bylo celkem 6 výzev, a to buď národních, nebo zaměřených na regiony uhelné, vyspecifikované dle potřeb cestovního ruchu či tornádem dotčené. Dále byly vyhlášeny 4 integrované ITI výzvy ITI Olomouc a ITI Hradec-Pardubice.

Momentálně je otevřena VI. výzva - Pomoc pro tornádu, která je reakcí na živelnou pohromu ze dne 24. června 2021. Od začátku srpna 2021 je tedy možné prostřednictvím výše uvedené Výzvy pomoci postiženým podnikatelům obnovit co nejdříve jejich podnikatelské činnosti. Podpora je určena pro MSP postižené tornádem. Podnikatelé mohou získat 1 až 35 milionů korun na obnovu poškozených provozoven za účelem kompenzace škod nebo rozšíření původního podnikatelského objektu.

Cílem **programu Marketing** bylo stimulovat a připravit podniky k nalezení a vstupu na nové zahraniční trhy. V programovém období 2014–2020 byly vyhlášeny 4 výzvy zaměřené na individuální účasti MSP na zahraničních výstavách a veletrzích (nejčastěji USA, Rusko, Německo, Polsko, Slovensko, Itálie a Francie), v nichž bylo možné získat podporu na účasti na konkrétním zahraničním veletrhu s dalšími souvisejícími aktivitami (tvorba cizojazyčných marketingových materiálů a doprava výstavního stánku a exponátů). Vedle výzev zaměřených na individuální účasti MSP na výstavách a veletrzích projektů byly v rámci programu Marketing vyhlášeny další dvě výzvy pro interní projekty realizované Agenturami CzechInvest a CzechTrade. Celkově bylo podpořeno 822 žádostí s kumulativní dotací více než 588,6 mil. Kč.

Reakce programu Marketing na situaci ohledně pandemie koronaviru spočívá v úpravě plánu pro budoucí období 2021–2027 tak, aby bylo možné podpořit také alternativní podoby výstav a veletrhů (např. on-line formou), ale rovněž také další marketingové aktivity, např. v oblasti využití digitálních nástrojů či kreativních odvětví a designu.

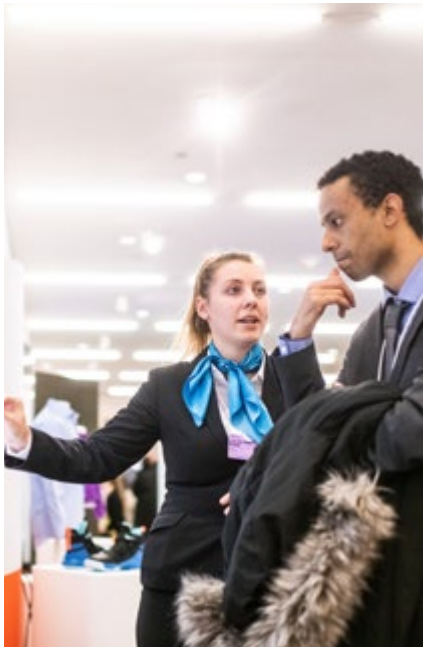

Pod záštitou programu Marketing jsou realizovány 4 interní projekty. Tři projekty Agentury CzechTrade se zaměřením na účast MSP na vybraných specializovaných veletrzích a výstavách v zahraničí, na marketingovou podporu v oblasti nových technologií a na design nových produktů včetně posouzení tržního potenciálu a na propagaci průmyslového designu na zahraničních akcích. Souhrnně bylo v rámci projektů alokováno 315,26 mil. Kč a podpořeno 331 MSP. Jeden projekt je realizován Agenturou CzechInvest, a to s celkovou výší dotace 195 mil. Kč a zaměřením na podporu MSP s inovativním produktem. Všechny 4 podporované aktivity využilo 206 MSP. Interní projekty agentur CzechInvest a CzechTrade jsou koncipovány jako nástroje, poskytující MSP komplexní odborný servis za zvýhodněných podmínek. MSP nezískávají žádné finanční prostředky, ale jsou jim poskytovány služby za zvýhodněných podmínek. Interní projekty nabízí malým a středním podnikům pomoc ve formě odborného komplexního servisu s výrazně nižší administrativní zátěží.

Program Poradenství sloužil k podpoře rozvoje podniků a zisku potřebného know-how k obecné akceleraci dané ekonomické činnosti. V rámci uvedeného programu byly v programovém období vyhlášeny 4 výzvy, z nichž byly 2 integrované výzvy ITI Plzeň a ITI Ostrava, přičemž bylo vydáno 45 Rozhodnutí o poskytnutí dotace s kumulovanou dotací 26,2 mil. Kč. Cílem programu vždy bylo poskytnout potřebnou podporu vhodným aktivitám s definovatelným a měřitelným výstupem, což vedlo ke stanovení podporovaných aktivit, jimiž byl zisk certifikace či zpracování plánu digitální transformace, následně pak certifikace a zpracování hodnocení vodního hospodářství průmyslových podniků dle Metodiky hodnocení využívání vody na úrovni podniků. Je více než důležité akcentovat, že vzhledem k rozmanitosti dostupných podpor, míněno nejen dotačních titulů, je program Poradenství s ohledem na svůj reaktivní vývoj velmi atraktivním programem i budoucím programovém období OP TAK.

Školicí střediska byla programem určeným k stimulaci vzdělávání a rozvoji lidských zdrojů v podnikatelském sektoru. S daným účelem byly vyhlášeny 3 národní výzvy a 5 integrovaných výzev ITI Ostrava, Olomouc a Hrade-Pardubice. Celkem bylo zaregistrováno 291 žádostí o podporu v souhrnné výši 914 mil. Kč, přičemž rozhodnutí o poskytnutí dotace bylo vydáno 113 úspěšným žadatelům s dotací na úrovni téměř 331 mil. Kč. Momentálně je alespoň částečně proplaceno 181,3 mil. Kč. 71 projektům. S ohledem na klesající zájem nebude tento program podpořen v OP TAK.

Lze konstatovat, že účel prioritní osy 2 zaměřeného na zvýšení konkurenceschopnosti začínajících a rozvojových MSP byl úspěšně naplněn a nezbývá nic víc, než očekávání, že se podaří dvěma zdárně protichůdným entitám dospět k ještě lepšímu konsenzu a účelnější spolupráci v podobě řádného, čestného a produktivního čerpání v novém programovém období.

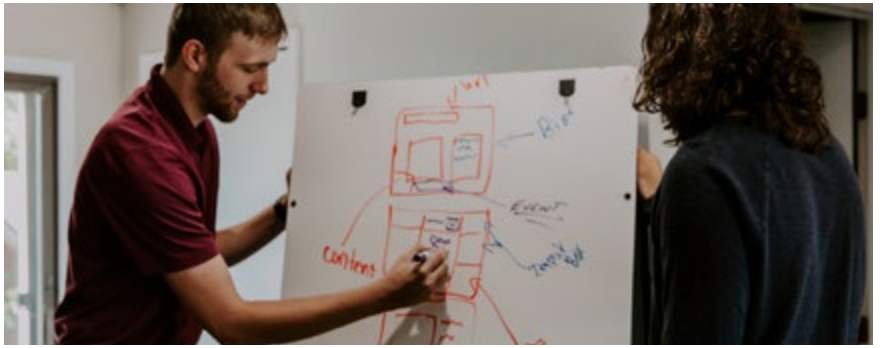

FINANČNÍ NÁSTROJE V AKCI – EXPANZE
PRIORITNÍ OSA 2

FINANČNÍ NÁSTROJE (FN) DLOUHODOBĚ POTVRZUJÍ SVOJE OPODSTATNĚNÍ NA „TRHU“ POSKYTOVANÝCH PODPOR A PODNIKATELSKÁ VEŘEJNOST JE ČÍM DÁL VÍC VNÍMÁ JAKO VHODNOU ALTERNATIVU K TRADIČNÍM DOTACÍM. A STEJNĚ JAKO PODNIKATELÉ SI NEMOHOU DOVOLIT VYRÁBĚT POUZE JEDEN A TÝŽ STÁLE STEJNÝ VÝROBEK S ODŮVODNĚNÍM, ŽE „ZÁKAZNÍCI JSOU NA NĚJ ZVYKLÍ“, TAK I POSKYTOVATELÉ PODPORY NEMOHOU S TÍMTO ODŮVODNĚNÍM DONEKONEČNA POSKYTOVAT POUZE „STARÉ, DOBRÉ A LÉTY PROVĚŘENÉ“ DOTACE.

Ty mají nesporně stále své opodstatnění v oblasti kultury, zdravotnictví, výzkumu a vývoji či v odvětví sociální péče, avšak u životaschopných a progresivních podnikatelských projektů – což je podmínka pro to, aby firma byla schopna prosadit se na trhu, udržet se na něm a dále se rozvíjet – tak právě zde finanční nástroje velmi dobře slouží k tomu, aby tyto projekty bylo možno zrealizovat díky zajištění potřebných finančních prostředků již od začátku projektu, levněji a s nižšími nároky na zajištění.

FN obecně představují moderní formu poskytování podpory z fondů politiky soudržnosti EU, jsou nástrojem, jak ještě efektivněji využívat omezené zdroje určené pro kohezi. Hlavním smyslem poskytování podpory formu FN je usnadnit žadateli přístup k potřebnému financování projektů. Další výhodou FN je jejich návratnost - revolvované prostředky se opakovaně využívají na financování dalších podnikatelských projektů. Rovněž i díky zapojení dalších soukromých zdrojů, což je standardní podmínka ve všech FN, tak umožňují podpořit se stejným objemem peněz daleko více projektů a ve větším objemu, než je tomu u dotační formy podpory, a tedy i méně zatěžují veřejné rozpočty.

V rámci OPPIK je takovou „výkladní skříní“ FN program Expanze („Program“).

[pitinan]©123RF.com

Program byl vytvořen rámci specifického cíle 2.1 OPPIK, který je zaměřen na usnadnění přístupu malých a středních podnikatelů k bankovním úvěrům na realizaci jejich podnikatelských projektů pro zahájení a/nebo další rozvoj podnikání. Realizací Programu byla pověřena státem vlastněná Národní rozvojovou bankou, a.s. (NRB), která poskytuje MSP zvýhodněné (bezúročné) úvěry s finančním příspěvkem a s možností odkladu splátek jistiny nebo formou vystavení bankovní záruky za úvěr čerpaný u komerčních bank. Mezi podporované způsobilé výdaje patří pořízení nových technologií, strojů a zařízení, dále pořízení a rekonstrukce souvisejících staveb (včetně pozemků) či pořízení dlouhodobého nehmotného majetku. U záruk je možné poskytnout ručení také k provoznímu financování. Podpora je poskytována podle článku 14 a 17 Nařízení Komise č. 651/2014 (GBER) a dále dle podmínek podpory malého rozsahu „de minimis“.

Za dobu existence programu bylo v úvěrové části EXPANZE od roku 2017 poskytnuto celkem **1 474 úvěrů v objemu cca 8,3 mld. Kč.** V zárukách pak bylo zaručeno celkem **4 522 úvěrů v objemu 31,7 mld. Kč** úvěrů pro malé a střední podniky. **Z OPPIK bylo k 31. 10. 2021 do finančního nástroje z důvodu velkého zájmu podnikatelů alokováno celkem 15,8 mld.** (původní předpokládaná alokace byla 8,8 mld. Kč). **Tento jediný program tak umožnil vyčerpat cca 14,5 % z celkové alokace OP PIK, což mj. „bourá“ zažité představy, že o FN není zájem a že podnikatelé chtějí jen dotace.**

Ale čísla jsou jen čísla, pojďme proto ke konkrétní příkladům, namátkou vybraným z tisíců podpořených projektů, které díky EXPANZI mohly být realizovány. Tak koho jsme například také podpořili?

PRAGA Avia s.r.o.

Česká letecká společnost se dlouhodobě zabývá výrobou, projekcí a údržbou letadel kategorie General Aviation. Společnost získala z programu Expanze zvýhodněný úvěr na investiční projekt *Evropské vývojové a výzkumné centrum moderních turbovrtulových motorů v Hradci Králové*. Díky spolufinancování poskytnutého NRB z EXPANZE mohla společnost realizovat projekt výstavby výzkumného centra určeného k testování leteckých motorů včetně technologie k měření, technologií manipulace s letouny, kotvícího mechanismu aj. Na otázku, jak důležitá byla realizace podpořeného projektu pro další podnikání a rozvoj společnosti, odpovídá generální ředitel společnosti Martin Kopáček:

Foto: otevření zkušebny turbovrtulových motorů, archiv společnosti PRAGA Avia s.r.o.

„Významně. Realizací tohoto projektu se společnost Praga Avia vyhoupla do prostoru letecké technologické excelence. Umožnilo nám to jednak zrealizovat vlastní projekt, ale zároveň oslovit a přizvat do kolektivu kvalifikované odborníky, kteří výrazně přispívají ke zvyšující se kvalifikační úrovni našich zaměstnanců.“

Foto: zkušebna turbovrtulových motorů, archiv společnosti PRAGA Avia s.r.o.

ARC – Heating s.r.o.

Společnost se svou specializací v oblasti tepelného zpracování kovů a vývoji a výrobě vlastních žíhacích zařízení patří k nejvýznamnějším na trhu. Z programu EXPANZE získala od NRB na projekt *Přístavba výrobní haly v k.ú. Plzeň-Skvrňany a nákup mostového jeřábu za účelem povrchové úpravy kovů* zvýhodněný úvěr. Také zde jsme se ptali, co pro společnost uskutečnění projektu znamenalo: *„Realizace projektu měla pro společnost ARC-Heating s.r.o. zásadní význam v komplexnosti obchodních nabídek pro významné strojírenské podniky v oblasti povrchových úprav kovů. Projekt přístavby areálu společnosti rozšířil obchodní možnosti v oblasti nabídkových řízení, umožnil navýšení kapacit a v neposlední řadě i rozšířil počet pracovních míst v našem provozu,“* uvádí jednatel společnosti Zdeněk Turek.

Foto: instalace posuvného mostového jeřábu, archiv společnosti ARC-Heating, s.r.o.

Foto: přístavba výrobní haly, archiv společnosti ARC-Heating, s.r.o.

dataPartner s.r.o.

Společnost se zabývá řídícími systémy, automatizací a robotizací odpovídající principům Průmyslu 4.0. Výsledky své práce společnost v letošním roce prezentovala například na Mezinárodním strojírenském veletrhu MSV 2021 v Brně, kde uspořádala také odborný seminář na téma *Digitalizace výrobního ekosystému pro vznik inteligentní továrny*, expozici měla také na podzimním mezinárodním veletrhu WNE 2021 v Paříži. K projektu *Financování provozních výdajů ve středisku pro vývoj aplikací a ochrany kritických procesů a měření* byla společnosti dataPartner s.r.o. od NRB poskytnuta bankovní záruka. Jednatel dataPartner s.r.o. pan Ladislav Reisner zhodnotil význam zaručovaného úvěru pro uskutečnění projektu:

Foto: expozice na veletrhu WNE 2021 Paříž, archiv společnosti dataPartner s.r.o

„Realizace zahraniční zakázky, na kterou jsme získali předfinancování, má pro nás zásadní význam. Jednak nám pomohla překonat obtížné období (2020) a získali jsme významnou referenci pro ucházení se o další obdobné zakázky v rámci celého světa. Navíc i tato zakázka, kterou realizujeme, má v příštích letech pokračovat, kdy má být vypsán tendr na další pokračování. Toho se samozřejmě chceme zúčastnit a také tuto chystanou zakázku získat.“

Foto: zapojení testeru řídících systémů kritických aplikací, archiv společnosti dataPartner s.r.o.

Závěrem je tedy možno shrnout, že finanční nástroje představují dlouhodobě udržitelnou a stabilní formu podpory pro malé a střední podnikatele, která nenarušuje tržní prostředí. Pomáhají přesně tam, kde trh neumí pružně zareagovat a kde dotace není efektivním řešením. Finanční nástroje jsou aktuálním trendem kohezní politiky a konkrétní příklady ukazují, že mohou být také její úspěšnou budoucností.

Veškeré informace k programu Expanze, jak o podporu požádat, její parametry či informace o zvláště podporovaných aktivitách naleznete na **www.nrb.cz** v sekci Podnikatelé.

ZHODNOCENÍ IMPLEMENTACE PROGRAMŮ PO3 OP PIK 2014 AŽ 2020

IMPLEMENTACE PROGRAMŮ PO3 OP PIK 2014 AŽ 2020 SE BLÍŽÍ KE KONCI. JE TEDY MOŽNÉ ZAČÍT REKAPITULOVAT TO, CO REALIZACE PROJEKTŮ V RÁMCI TÉTO PRIORITNÍ OSY PŘINESLA.

PRIORITNÍ OSA 3 OP PIK MĚLA ALOKOVÁNO 1,2 MLD. EUR Z CELKOVÝCH 4,3 MLD. EUR

Cílem Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014–2020 (dále OP PIK) je dosažení konkurenceschopné a udržitelné ekonomiky založené na znalostech a inovacích. OP PIK je zaměřen na intervence cílené na

(I)
podporu českých firem, schopných posunovat či alespoň dosahovat technologickou hranici ve svém oboru, přičemž důraz byl kladen na rozvoj podnikových výzkumných, vývojových a inovačních kapacit a jejich propojení s okolním prostředím,

(II)
rozvoj podnikání a inovací malých a středních podniků v oborech s nižší znalostní intenzitou, kde se podpora soustředí zejména na realizaci nových podnikatelských záměrů, včetně rozvoje služeb vedoucích ke zvýšení konkurenční výhody malých a středních podniků (MSP) v mezinárodním prostředí,

(III)
posun k energeticky účinnému, nízkouhlíkovému hospodářství spočívající především ve zvyšování energetické účinnosti podnikatelského sektoru, využívání obnovitelných zdrojů energie, modernizaci energetické infrastruktury a zavádění nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin a

(IV)
usnadnění rozvoje podnikání, služeb a přístupu ke službám státu prostřednictvím vysokorychlostního přístupu k internetu a širší nabídky služeb informačních a komunikačních technologií, neboť konkurenceschopnost informační společnosti je založena právě na efektivním využívání moderních služeb ICT.

Řídícím orgánem OP PIK je Ministerstvo průmyslu a obchodu. Celková alokace byla 4 331 062 617 € z Evropského fondu regionálního rozvoje a z toho na Prioritní osu 5 týkající se technické pomoci bylo alokováno cca 125 mil. €. Na prioritní osu 3 (dále jen PO3) bylo celkem určeno cca 1,2 mld. €. Na realizaci této prioritní osy je alokováno nejvíce prostředků z EU zaměřených na energetiku v rámci operačních programů financovaných z prostředků EU pro období 2014 až 2020.

V tabulce č. 1 je uveden stav implementace PO3 v rámci jednotlivých specifických cílů (SC) (Programů) PO3 z hlediska počtů schválených žádostí, žádostí s vydaným rozhodnutím o poskytnutí dotace a žádostí, které jsou již proplacené. Příslušná tabulka obsahuje agregované celkové způsobilé výdaje a investiční dotace za schválený program.

Z tabulky č. 1 vyplývá, že k 11.10.2021 již byly v rámci PO3 celkem schválené žádosti za cca 28 mld. Kč. Z toho cca 60 % v rámci SC 3.2 Program Úspory energie. Dále z příslušné tabulky vyplývá docela velký rozdíl mezi proplacenými žádostmi a žádostmi, které mají vydaná rozhodnutí, tj. cca 24 mld. Kč ku 12 mld. Kč. To souvisí s tím, že poslední proběhlé výzvy (například VI. výzva Programu Úspory energie) mají nejzazší termín pro ukončení projektu 30. 6. 2023, nerozhodne-li poskytovatel podpory jinak. Tady žadatele prosíme, aby žádost o platbu nenechávali na poslední chvíli, a zejména kladli velký důraz na kontrolu dodržování termínů ve vydaném rozhodnutí o poskytnutí dotace.

V další části tohoto článku se podíváme podrobněji na implementaci SC 3.1, SC 3.2 a SC 3.5, a to s ohledem na jejich přímou vazbu na klimaticko-energetické cíle ČR podle Vnitrostátního plánu České republiky v oblasti energetiky a klimatu.

TABULKA Č. 1: STAV IMPLEMENTACE PO3 OP PIK 2014 AŽ 2020 K 11. 10. 2021

Stav žádostí		Schválené žádosti			Vydaná rozhodnutí			Proplacené žádosti		
Kód SC	Název SC	Počet	CZV	Příspěvek EU	Počet	CZV	Příspěvek EU	Počet	CZV	Příspěvek EU
3.1	Program Obnovitelné zdroje energie	74	1 505 789 160	1 082 426 317	63	1 113 713 602	779 904 736	38	636 681 354	425 227 415
3.2	Program Úspory energie	3 808	41 011 386 059	17 303 195 882	3 159	33 637 163 440	13 681 657 662	2 092	16 665 166 209	6 892 868 249
3.3	Program Smart Grids I	18	534 034 347	213 613 739	18	534 034 347	213 613 739	5	35 189 944	14 075 978
3.4	Program Nízkouhlíkové technologie	906	4 621 573 830	2 097 119 974	890	4 314 559 498	1 968 145 852	654	1 724 529 483	790 162 188
3.5	Program Úspory energie v SZT	168	7 830 052 304	3 015 112 963	155	7 295 436 615	2 787 014 855	103	4 042 785 734	1 493 209 686
3.6	Program Smart Grids II	18	11 781 526 354	4 712 610 542	18	11 781 526 354	4 712 610 542	13	5 746 054 525	2 298 421 810
01.3	**Celkem**	**4 992**	**67 284 362 054**	**28 424 079 417**	**4 303**	**58 676 433 856**	**24 142 947 385**	**2 905**	**28 850 407 250**	**11 913 965 325**

SC = Specifické cíle CZV = Celkové způsobilé výdaje

CELKOVÁ ÚSPORA ENERGIE DÍKY PROGRAMU ÚSPORY ENERGIE (I-VI. VÝZVA) BY MĚLA DOSÁHNOUT 8 PJ

Specifický cíl 3.2 Zvýšit energetickou účinnost podnikatelského sektoru (dále Program Úspory energie) s největší alokací ve výši cca 668 mil. € patří mezi stěžejní specifické cíle PO3 „Efektivní energie". Je to jeden z hlavních nástrojů tzv. alternativního schématu, kterým se ČR zavázala splnit svůj příspěvek k naplnění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU o energetické účinnosti ve výši 47,94 PJ (resp. v roce 2016 aktualizováno na 50,67 PJ) úspor v konečné spotřebě energie (dále KSE).

Úspora energie u projektů podpořených z OP PIK by měla dosáhnout výše 8 PJ (indikativní cíl výsledků z projektů). Hlavní cílová skupina tohoto programu jsou podnikatelské subjekty (malé, střední a případně velké podniky). Na rozdíl předchozího programového období jsou dále podporovány také akciové společnosti se 100% podílem veřejného sektoru, národní podniky a státní podniky. Cílové území je celá ČR kromě hl. m. Prahy, což platí pro celou PO3. Celkem v rámci programového období 2014 až 2020 bylo vyhlášeno šest výzev. V tabulce č.2 je uveden stav implementace programu za těchto šest výzev.

Celková předpokládaná úspora za schválené projekty I. a VI. výzvy by měla být ve výši cca 7 PJ. Za projekty s vydaným rozhodnutím o poskytnutí dotace by měla být úspora energie v KSE ve výši cca 4,2 PJ. U proplacených projektů by úspora měla být ve výši cca 2,2 PJ. Grafy na obrázcích č. 1 a 2 ukazují ex-ante vyhodnocení I. až V. výzvy programu Úspory energie.

TABULKA Č. 2: STAV IMPLEMENTACE PROGRAMU ÚSPORY ENERGIE

Stav žádosti	Aktivita	Úspory energie I.-VI. výzva
Schválené žádosti	Počet	3 182
	CZV (Kč)	37 411 878 947
	Příspěvek EU (Kč)	14 710 493 024
Vydaná rozhodnutí	Počet	2 749
	CZV (Kč)	32 115 333 446
	Příspěvek EU (Kč)	12 605 529 559
Proplacené žádosti	Počet	1 798
	CZV (Kč)	16 064 240 404
	Příspěvek EU (Kč)	6 457 991 414

CZV = Celkové způsobilé výdaje

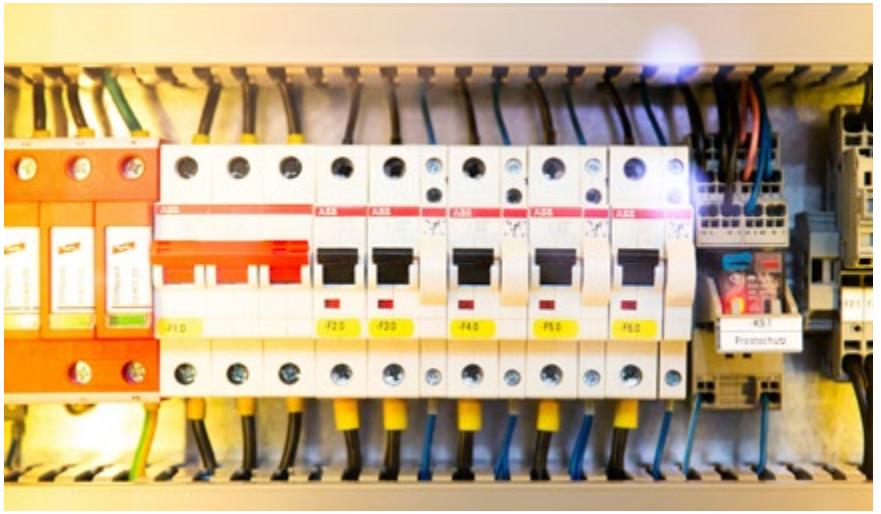

Obrázek č. 2 ukazuje, jak se na celkové úspoře energie ve výši cca 6 PJ v rámci schválených projektů I.-V. výzvy podílí jednotlivý energonositelé. Největší podíl má elektřina ve výši cca 27 % následovaná úsporou tepla ze soustav zásobování tepelnou energií (SZTE) ve výši cca 26 %.

V rámci SC 3.2 proběhly tři samostatné výzvy Fotovoltaické systémy s/bez akumulace pro vlastní spotřebu. V tabulce č. 3 je uveden celkový agregovaný souhrn za tyto výzvy.

Celkový instalovaný elektrický výkon u fotovoltaických systémů je u schválených projektů ve výši cca 98,467 MW a roční výroba netto určená pro vlastní spotřebu se předpokládá ve výši 89 882,2 MWh. Celkový instalovaný elektrický výkon u fotovoltaických systémů je u projektů s vydaným rozhodnutím o poskytnutí dotace ve výši cca 55,7 MW a roční výroba netto určená pro vlastní spotřebu se předpokládá ve výši 49 652 MWh. Celkový instalovaný elektrický výkon u fotovoltaických systémů je u projektů s proplacenou žádostí ve výši cca 26,8 MW a roční výroba netto určená pro vlastní spotřebu se předpokládá ve výši 23 642,4 MWh.

TABULKA Č. 3: STAV IMPLEMENTACE VÝZVY FOTOVOLTAICKÉ SYSTÉMY S/BEZ AKUMULACE PRO VLASTNÍ SPOTŘEBU

Stav žádosti	Aktivita	Fotovoltaické systémy s/bez akumulace pro vlastní spotřebu I-III. výzva
Schválené žádosti	Počet	626
	CZV (Kč)	3 599 507 112
	Příspěvek EU (Kč)	2 592 702 859
Vydaná rozhodnutí	Počet	410
	CZV (Kč)	1 521 829 993
	Příspěvek EU (Kč)	1 076 128 103
Proplacené žádosti	Počet	294
	CZV (Kč)	600 925 805
	Příspěvek EU (Kč)	434 876 834

CZV = Celkové způsobilé výdaje

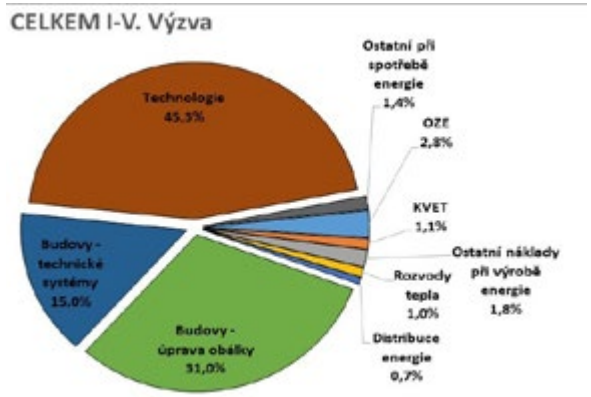

OBRÁZEK Č. 1: PODÍL JEDNOTLIVÝCH KATEGORIÍ ÚSPORNÝCH OPATŘENÍ NA CELKOVÝCH SCHVÁLENÝCH ZPŮSOBILÝCH VÝDAJÍCH (CCA 41 MLD. KČ) V RÁMCI I-V. VÝZVY

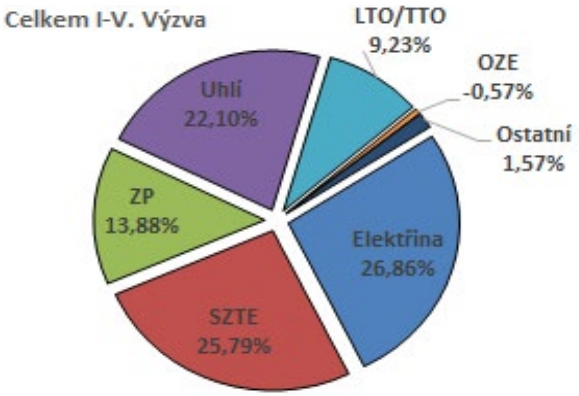

OBRÁZEK Č. 2: PODÍL JEDNOTLIVÝCH ENERGONOSITELŮ NA CELKOVÉ ÚSPOŘE V KSE V RÁMCI SCHVÁLENÝCH PROJEKTŮ I.-V. VÝZVY

DÍKY PROGRAMU ÚSPORY V SZT BY SE MĚLO USPOŘIT 6,9 PJ PRIMÁRNÍ ENERGIE V DÁLKOVÉM VYTÁPĚNÍ

Cílem Programu Úspory v SZT (specifický cíl 3.5) je podpora konkurenceschopnosti a udržitelnosti české ekonomiky prostřednictvím maximálního využití kombinované výroby elektřiny a tepla (KVET), odpadního tepla a obnovitelných zdrojů energie (OZE), resp. energeticky účinného dálkového vytápění a chlazení podle definice uvedené v nařízení Komise (EU) č. 651/2014, a to zejména modernizací soustav zásobování tepelnou energií (SZT), optimalizací jejich provozu a snižováním ztrát tepla v rozvodných tepelných zařízeních. Celková alokace na tento program je aktuálně cca 101 mil. EUR.

Hlavní cílovou skupinou jsou fyzické či právnické osoby na základě licence na výrobu tepelné energie a licence na rozvod tepelné energie.

Žádat mohly podnikatelské subjekty, včetně těch, které jsou až ze 100 % vlastněny státem. Cílové území je celá ČR, kromě hl. m. Prahy (tato podmínka platí pro celou PO 3). Úspora primární energie u podpořených projektů byla předpokládána ve výši 6,9 PJ, kde se jednalo o indikativní cíl tohoto programu bez revize na aktuální výši alokace a měrnou nákladovost projektů.

Celkem byly vyhlášeny čtyři výzvy.

Na základě ex-ante vyhodnocení tohoto programu týkajícího se schválených projektů lze shrnout, že by tento program, pokud by byly realizovány všechny schválené projekty, měl generovat celkovou úsporu primární energie ve výši kolem cca 3 PJ.

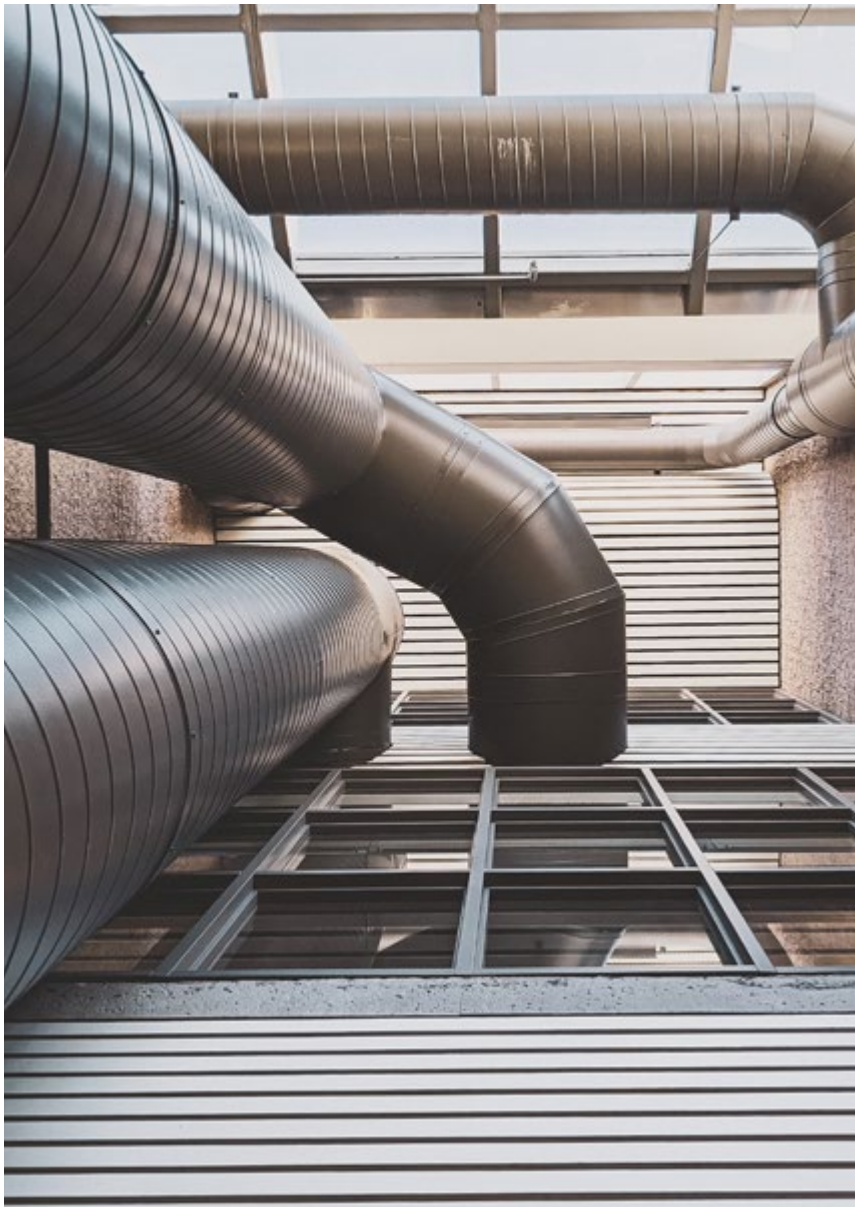

PROJEKTY PROGRAMU OZE PŘINESOU NOVÝCH 834 TJ TEPLA A 108 GWH ELEKTŘINY Z OZE

Cílem programu (Specifický cíl 3.1 Program OZE) a Výzvy je podpora výroby a distribuce energie pocházející z obnovitelných zdrojů v oblasti podnikatelského sektoru. Na základě aktualizace programového dokumentu OP PIK 2014 až 2020 bylo od V. výzvy programu možno podporovat nově tyto aktivity:

a) výstavba větrných elektráren,
b) instalace elektrických a plynových tepelných čerpadel,
c) instalace solárních termických systémů.

V tabulce č. 4 je uveden stav implementace programu OZE za těchto pět výzev podle jednotlivých podporovaných aktivit.

Na základě ex-ante vyhodnocení schválených projektů programu OZE lze konstatovat, že vlivem realizace těchto projektů by mělo dojít ke zvýšení dodávaného tepla vyrobeného z OZE ve výši cca 834 TJ a čisté výroby elektrické energie z OZE ve výši 108 GWh.

TABULKA Č. 4: STAV IMPLEMENTACE SPECIFICKÉHO CÍLE 3.1 PODPORA OZE

Stav žádosti	Aktivita	OZE - I.-V. výzva Vyvedení tepla z bioplynových stanic	OZE - I.-V. výzva Výstavba a rekonstrukce zdrojů tepla z biomasy	OZE - I.-V. výzva Výstavba a rekonstrukce zdrojů KVET z biomasy	OZE - I-V. výzva Malé vodní elektrárny	OZE - V. výzva Tepelná čerpadla	OZE - V. výzva Větrné elektrárny
Schválené žádosti	Počet	11	26	10	6	15	6
	CZV (Kč)	112 540 964	652 140 924	276 865 514	83 720 203	25 063 896	355 457 659
	Příspěvek EU (Kč)	51 582 756	451 153 862	213 357 709	61 914 746	20 051 117	284 366 127
Vydaná rozhodnutí	Počet	11	23	6	4	14	5
	CZV (Kč)	112 540 964	613 285 502	105 252 702	58 873 203	22 029 262	201 731 969
	Příspěvek EU (Kč)	51 582 756	423 955 067	80 836 083	44 521 846	17 623 410	161 385 575
Proplacené žádosti	Počet	8	19	4	2	5	0
	CZV (Kč)	76 903 868	515 594 316	30 097 499	8 523 347	5 562 325	0
	Příspěvek EU (Kč)	35 406 480	356 987 365	21 565 033	6 818 678	4 449 860	0

CZV = Celkové způsobilé výdaje

PODPORY BUDOU POKRAČOVAT I NADÁLE

Z výše uvedených přehledů je patrné, že o projekty úspor energie je velký zájem a že podnikatelské subjekty chtějí tyto aktivity rozvíjet. Jejich výsledkem je pak přiblížení se k naplnění klimaticko-energetických cílů ČR, nastartování podnikání nebo pomoc v současné (post)covidové době, ale i zvýšení odolnosti podnikatelských subjektů vůči růstu cen elektrické energie a zemního plynu, čehož jsme svědky v současné době.

Obdobné programy v gesci MPO by měly pokračovat i v rámci SC 4.1 a SC 4.2 Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost 2021–2027.

Tento článek vyšel pod stejným názvem v aktuálním 4. čísle PRO-ENERGY MAGAZÍN

https://pro-energy.cz/magazine/

TEPLÁRNA PÍSEK, A.S., UVÁDÍ DO PROVOZU NOVÝ EKOLOGICKÝ ZDROJ TEPLA PO3

TEPLÁRNA PÍSEK ÚSPĚŠNĚ DOKONČILA JEDNU Z NEJVÝZNAMNĚJŠÍCH INVESTIČNÍCH AKCÍ VE SVÉ DOSAVADNÍ HISTORII. PO NECELÉM ROCE OD ZAHÁJENÍ VÝSTAVBY ZPROVOZŇUJE VE SVÉM HLAVNÍM TEPELNÉM ZDROJI VE SMRKOVICÍCH NOVÝ KOTEL NA BIOMASU O TEPELNÉM VÝKONU 10 MW.

Investice za více než sto milionů českých korun bude oficiálně uvedena do provozu dne 5. listopadu v rámci „Slavnostního ukončení projektu“ a umožní teplárně odstavit jeden ze dvou uhelných kotlů, s jejichž pomocí byly doposud dominantně kryty potřeby tepla tohoto třicetitisícového města. Potřebné palivo přitom bude pocházet především z městských lesů.

Ekonomický potažmo ekologický význam nového zdroje tepla pro městskou soustavu zásobování teplem je významný, jelikož umožní snížení instalovaného tepelného výkonu teplárny tak, aby její tepelný příkon ve zdrojích na fosilní paliva byla nižší než 20 MW a tím bylo možné se dále již neúčastnit evropského systému obchodování s emisními povolenkami oxidu uhličitého.

„Díky novému biomasovému zdroje tepla ušetříme na emisních povolenkách jen v letošním roce více než sedmdesát milionů korun, díky čemuž se vyhneme nárůstu ceny tepla o těžko uvěřitelných 200 Kč na gigajoul, ke kterému by jinak muselo dojít,“ objasňuje ředitelka společnosti Andrea Žáková. Cena emisních povolenek v letošním roce se totiž skokově zvýšila na více než

Foto: archiv Teplárna Písek

50 euro na tunu a ti provozovatelé tepelných zdrojů, kteří do systému spadají, tento nárůst budou muset promítnout do cen pro své odběratele. Nikoliv však v Písku.

„V této nelehké době je to velmi pozitivní zpráva pro naše město a obyvatele,“ vítá tuto investici i starostka Písku, Eva Vanžurová, která současně dodává „Teplárna Písek touto akcí dále naplňuje strategii, kterou si město jakožto její hlavní akcionář zakotvilo do své městské tepelné koncepce, jíž schválilo zastupitelstvo města v roce 2017.“ Svou palivovou základnu tím společnost rozšiřuje o již třetí druh paliva, což poskytne do budoucna výrazně větší flexibilitu a tedy možnost změnit zastoupení zdrojů na výrobě tepla podle aktuálního vývoje cen na trhu.

„Bude-li vše probíhat dle plánu, spotřeba uhlí postupně poklesne v následujících letech přibližně na polovinu, stejně tedy i emise oxidu uhličitého,“ doplňuje paní starostku předseda představenstva Karel Vodička. A doplňuje *„že již dnes se ve vedení společnosti intenzivně zabýváme, čím okolo roku 2025 poslední uhelný kotel nahradit, jelikož tušíme, že tlak na snižování emisí CO^2 stále poroste“*.

Výstavbou biomasového kotle tak modernizační program písecké teplárny nastíněný koncepcí rozhodně nekončí a společnost v letošním roce současně uvedla do provozu další ekologicky zaměřenou investici, a tou je výstavba nového horkovodu, který umožní v budoucnu odebírat teplo i z bioplynové stanice nacházející se na okraji průmyslové zóny. Tento projekt byl dokonce oceněn Teplárenským sdružením ČR jako jeden z projektů roku v českém teplárenství.

„Bez podpory z evropských fondů a také města bychom takovéto investice do postupné proměny dálkového vytápění v Písku v moderní a ekologický systém realizovat nedokázali,“ oceňuje ředitelka Žáková dosavadní postoj vedení města a finanční podporu, kterou se záměru podařilo získat z prostředků Evropské unie. *„Od schválení městské tepelné koncepce jsme již realizovali souhrnné investice převyšující 400 milionů Kč, což dokládá, jakými změnami dálkové vytápění ve městě prochází. Stále nicméně nejsme u konce a každý den se snažíme o nějaké zlepšení, které by občané města a tedy naši hlavní zákazníci ocenili,“* uzavírá ředitelka Žáková.

Zdroj: **https://mesto-pisek.cz/assets/File.ashx?id_org=12075&id_dokumenty=42110**

DIGITALIZACE JE CESTOU DO BUDOUCNOSTI
PRIORITNÍ OSA 4

PROTO JÍ MPO PODPOROVALO A JE NUTNÉ JÍ VÝZNAMNĚ PODPOROVAT I V BUDOUCNU. V DNEŠNÍ DOBĚ SE BEZ DOSTATEČNĚ KAPACITNÍ DIGITÁLNÍ INFRASTRUKTURY NEOBEJDEME, STEJNĚ TAK JAKO BEZ POKROČILÝCH DIGITÁLNÍCH PRODUKTŮ. ZDE JE ÚLOHOU STÁTU PODPOŘIT CO NEJRYCHLEJŠÍ ZAVÁDĚNÍ TĚCHTO TECHNOLOGIÍ, KTERÉ JSOU NEZBYTNÉ NEJEN V TRADIČNÍCH ODVĚTVÍCH, ALE I V TĚCH NOVĚJŠÍCH.

Prioritní osa 4 OP PIK v sobě ukrývala dva specifické cíle, jeden zaměřený na zvýšení pokrytí vysokorychlostním přístupem k internetu a druhý na zvýšení využití potenciálu ICT sektoru pro konkurenceschopnost ekonomiky.

PODPORA BUDOVÁNÍ VYSOKORYCHLOSTNÍHO INTERNETU V OP PIK

Podpora oblasti budování sítí elektronických komunikací byla v České republice v programovém období 2014–2020 naprostou novinkou. Díky spolupráci Ministerstva průmyslu a obchodu, Českého telekomunikačního úřadu a podnikatelů v elektronických komunikacích se podařilo rozběhnout úspěšný program podpory budování vysokorychlostního internetu. V rámci programu Vysokorychlostní internet bylo pro žadatele připraveno téměř 3,5 mld. Kč. Zájem o dotace a celkový objem kvalitních projektů odpovídal předpokladům vyhlášených výzev.

Ve druhé a čtvrté výzvě, které byly zaměřeny na pokrývání míst, kde nebylo v potřebném rozsahu k dispozici připojení k internetu o rychlosti alespoň 30 Mbit/s (tzv. bílá místa), bude díky podpořeným projektům nově připojeno k internetu více než 45 tisíc domácností. I díky podpoře z OP PIK se v České republice daří přivést rychlý internet do stále většího počtu domácností a počet míst nepokrytých internetem o rychlosti 30 Mbit/s se výrazně snižuje.

[anyaberkut]©123RF.com

GRAF 1: VÝVOJ POKRYTÍ ZÁKLADNÍCH SÍDELNÍCH JEDNOTEK (ZSJ) RYCHLOSTÍ 30 MBIT/S

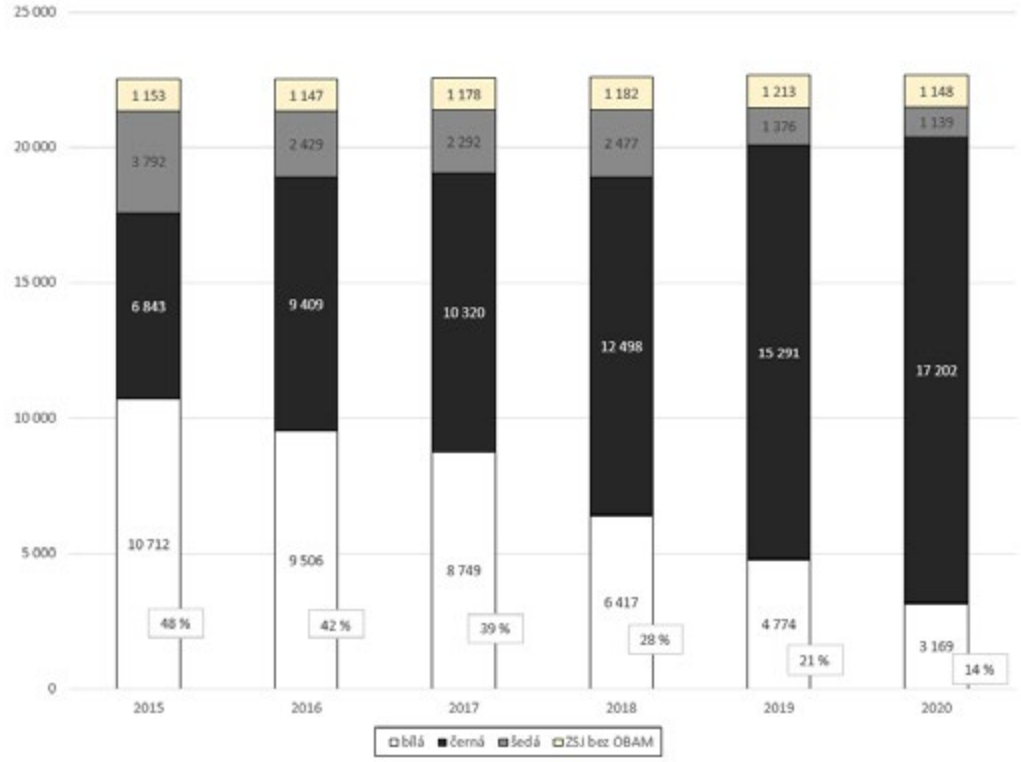

Bílá - pokrytí ≤ 40%,
Šedá - pokrytí > 50% pouze jedním provozovatelem,
Černá - pokrytí > 50% více než jedním provozovatelem

Cílem třetí výzvy programu Vysokorychlostní internet je vznik digitálních technických map (DTM). DTM zásadně pomohou všem občanům včetně projektantů i stavebníků a také městům, obcím i státu. Díky nim budou na jednom místě dostupné digitální údaje o veškeré infrastruktuře na území celé ČR. DTM vzniknou díky konsolidaci existujících dat a pořízení značného množství nových dat. V červenci 2023 by DTM měla obsahovat jednotně zpracovaná data o všech druzích dopravní a technické infrastruktury od veřejnoprávních i soukromých vlastníků infrastruktury na území celé ČR. Přispěje to ke zjednodušení a zrychlení přípravy, povolování a umisťování staveb, DTM také pomohou stavebníkům při přípravě investic a zefektivní řadu činností veřejné správy.

MPO obdrželo projekty od všech 13 krajů a od tří veřejnoprávních správců dopravní a technické infrastruktury včetně Správy železnic a Ředitelství silnic a dálnic. Projekty počítají s tím, že se se jednotným způsobem zdigitalizuje základní prostorová situace na 475 000 hektarů území ČR, z toho se 154 000 hektarů zmapuje zcela nově. Zdigitalizuje se tak 60 % všech zastavěných a ostatních ploch v ČR a desetitisíce kilometrů dopravní a technické infrastruktury. Celkový objem plánovaných investic přesahuje 4,1 miliardy Kč. Dotace z operačního programu jsou téměř 3,5 miliardy Kč, ostatní finanční prostředky půjdou z rozpočtu krajů a státu.

OBRÁZEK 1: DIGITALIZOVANÉ OBJEKTY V ROCE 2021 A 2023

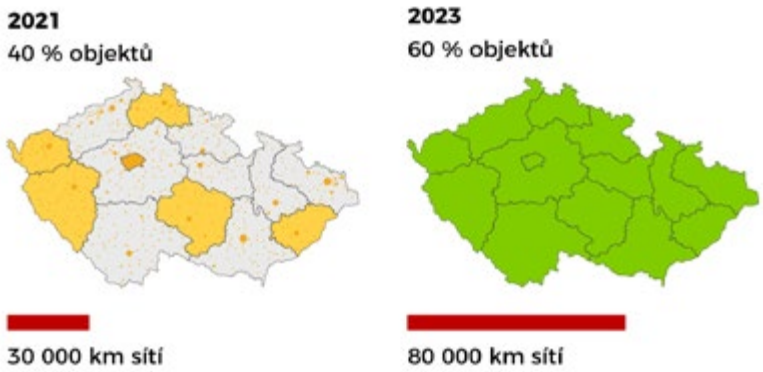

VELKÝ POKROK V ROCE 2021

Vzhledem k tomu, že bylo při nastavování pravidel pro získání podpory z programu Vysokorychlostní internet nutné dosáhnout širokého konsenzu nejen s Evropskou komisí, ale také s českými podnikateli v elektronických komunikacích, byla výzva na pokrývání bílých míst vyhlášena až v roce 2019. Oproti ostatním výzvám v OP PIK mají výzvy týkající se vysokorychlostního internetu mírné zpoždění. Díky úsilí zaměstnanců Agentury pro podnikání a investice a Ministerstva průmyslu a obchodu se v roce 2021 podařilo počáteční zpoždění dohnat. V roce 2021 byla uzavřena všechna Rozhodnutí o poskytnutí dotace pro projekty ze druhé výzvy v objemu 835 milionů korun a bylo zahájeno vydávání Rozhodnutí pro projekty čtvrté výzvy. Ve druhé výzvě mají již někteří podnikatelé své projekty téměř hotové a jsou jim proplácený první žádosti o platby. Ve třetí výzvě byla vydána Rozhodnutí všem krajům v hodnotě 2,46 mld. Kč a pro Správu železnic ve výši 0,5 mld. Kč, zbývající Rozhodnutí pro Ředitelství silnic a dálnic bude vydáno v nejbližší době.

TABULKA 1: PROJEKTY S VYDANÝM ROZHODNUTÍM O POSKYTNUTÍ DOTACE, STAV K 15. 12. 2021

Výzva	Podané žádosti		Schválené žádosti		Projekty s vydaným Rozhodnutím	
	počet	výše dotace	počet	výše dotace	počet	výše dotace
II. Výzva	40	1 084 849 082	29	835 410 278	29	835 410 278
III. Výzva - Tvorba digitálních technických map veřejnoprávních subjektů	3	1 013 116 549	2	991 084 889	1	499 999 934
III. Výzva - Tvorba digitálních technických map krajů	13	2 458 352 113	13	2 458 352 113	13	2 458 352 113
IV. Výzva	46	1 142 406 524	31	1 015 070 312	8	58 425 528

BUDOUCNOST INTERNETU V OP TAK

Programy zaměřené na výstavbu přístupových sítí k vysokorychlostnímu internetu v gesci MPO budou pokračovat i v rámci prioritní osy 3 Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost 2021–2027, kde je pro tuto oblast plánována alokace ve výši **5 mld. K**č. Novinkou v novém programovém období bude podpora budování backhaulu.

PROGRAM PODPORY ICT A SDÍLENÉ SLUŽBY

Cílem programu bylo zvýšení nabídky nových informačních systémů, ICT řešení a vysoce sofistikovaných ICT nástrojů umožňujících rovněž efektivní využití informačních bází (big data) a mobilního sdílení informací, cloudových řešení a služeb a nových softwarových produktů a služeb, moderních digitálních služeb, a to včetně související implementace. Dále pak rovněž lepší uplatnění produktů českých IT podniků na globálním trhu. V neposlední řadě rozvoj znalostí a dovedností IT odborníků. Prostřednictvím podpory center sdílených služeb měl tento program za cíl snížení investičních nákladů a nákladovosti procesů a zvýšení efektivity činností v podnicích, a tím zvýšení jejich konkurenceschopnosti.

Domníváme se, že firmám, které dlouhodobě a úspěšně působí na trhu, proces digitalizace pomáhá usnadňovat podnikání, poskytovat kvalitnější služby svým zákazníkům nebo získávat zákazníky nové prostřednictvím nových výrobků a služeb. „Digitální technologie ale současně umožňují na trhu třeba i mladším malým a středním firmám rychle konkurovat již zavedeným, třeba i větším firmám.

Jak říká náš náměstek ministra pro EU fondy Marian Piecha
„Digitalizace skutečně mění celá odvětví a dosavadní zažitá pravidla. V této době obstojí na trhu jen ti, kteří „digitální revoluci" nebudou vnímat jako prázdný marketingový pojem, ale přijmou ji jako šanci stát se ve svém oboru podnikání skutečně úspěšnými. K tomu bychom byli rádi, jako Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, našim firmám, našim partnerům nápomocni".

ŘO vědom si výše popsaných důvodů i obecného digitálního trendu společnosti jako takové, vyhlásil na aktivity v oblasti digitalizace mezi lety 2015–2021 celkem 8 dotačních Výzev se zaměřením:

- **tvorbu nových sofistikovaných ICT řešení**, tzn. tvorba moderních digitálních služeb, aplikací a firmware např. v oblasti komunikace, zábavy, obchodování, vzdělávání, zdravotnictví, přístupu k zaměstnání nebo i v oblasti kulturních a kreativních průmyslů včetně související implementace;
  zřizování a provoz center sdílených služeb;
- **budování a modernizace Datových center**;
- **pořízení ICT produktů a služeb** (např. investice do SW, HW a ostatních strojů a zařízení s ICT přímo souvisejících, anebo využívání ICT řešení poskytovaných formou služeb včetně služeb expertního poradenství pro návrh, implementaci a řízení ICT v organizaci včetně provázaných procesů).

Zájem o tento segment podpory se dá nejlépe ilustrovat na téměř třinácti set projektech, které projevily zájem o tyto dotační Výzvy a přihlásily se do registračních žádostí. Níže v tabulce zjednodušená data o proplacených projektech s tím že k dnešnímu dni jich v právním aktu ŘO eviduje celkem za 5 132 737 177,34 Kč.

V rámci aktivity směřující do IT center se nám podařilo úspěšně podpořit řadu velkých, velmi progresivních českých firem, kterým finanční prostředky poskytnuté z programu podpory ICT a sdílené služby urychlily tvorbu nových pracovních míst a nábor nových zaměstnanců, což vedlo ke zvýšení konkurenceschopnosti a upevnění jejich pozice na trhu. Hlavní indikátor Výzvy vedl ke zvýšení pracovních míst v oblasti ICT služeb, což v kontextu sílícího tlaku na tuto oblast i v souvislosti s pandemií Covid-19 je pro Českou republiku velmi pozitivní zpráva.

Název dotační výzvy	Proplacené žádosti o podporu
ICT A SDÍLENÉ SLUŽBY – BUDOVÁNÍ A MODERNIZACE DATOVÝCH CENTER – II. Výzva	179 745 672,84 Kč
ICT A SDÍLENÉ SLUŽBY – BUDOVÁNÍ A MODERNIZACE DATOVÝCH CENTER - IV. Výzva	59 384 280,25 Kč
ICT A SDÍLENÉ SLUŽBY - I. VÝZVA – BUDOVÁNÍ A MODERNIZACE	134 499 107,87 Kč
ICT A SDÍLENÉ SLUŽBY - I. Výzva – TVORBA NOVÝCH IS/ICT ŘEŠENÍ	1 045 769 420,73 Kč
ICT A SDÍLENÉ SLUŽBY – TVORBA NOVÝCH IS/ICT ŘEŠENÍ – II. výzva	899 187 972,48 Kč
ICT A SDÍLENÉ SLUŽBY - V. Výzva – Digitální podnik	0,00 Kč
ICT A SDÍLENÉ SLUŽBY – Začínající podniky	94 914 554,48 Kč
ICT A SDÍLENÉ SLUŽBY – ZŘIZOVÁNÍ A PROVOZ CENTER SDÍLENÝCH SLUŽEB – II. Výzva	268 285 390,89 Kč
ICT A SDÍLENÉ SLUŽBY – ZŘIZOVÁNÍ A PROVOZ CENTER SDÍLENÝCH SLUŽEB - IV. Výzva	165 097 413,44 Kč
ICT A SDÍLENÉ SLUŽBY I. VÝZVA – ZŘIZOVÁNÍ A PROVOZ CENTER SDÍLENÝCH SLUŽEB	205 431 074,83 Kč
Celkový součet	**3 052 314 887,81 Kč**

Tři Výzvy směřovaly také do podpory IT společností, které si pomocí těchto finančních prostředků dokázaly zaplatit vývoj nových IS/ICT řešení. Stovky společností tuto možnost využily a velmi významně této podpory využily pro stimulaci vlastního podnikání, zejména pak prostřednictvím tvorby moderních digitálních služeb, aplikací a firmware např. v oblasti komunikace, zábavy, obchodování, vzdělávání, zdravotnictví, přístupu k zaměstnání nebo i v oblasti kulturních a kreativních průmyslů.

V dnešní době neustále sílí tlak na přesouvání lidských činností do virtuálního prostoru, datových uložišť a cloudů, což má přímou zpětnou vazbu na nutnost posilování klíčové hardwarové infrastruktury, zejména pak kromě konektivity i na požadavek na lokální rychlá a spolehlivá datová centra. Provoz takového datového centra je však poměrně náročný jak z hlediska požadavků na fyzické i datové zabezpečení, tak i na zajištění dostatečné zálohy napájení, chlazení a celkově na energetické účinnosti, kterou poměrně dobře charakterizuje index PUE. V posledních letech je tak čím dál tím více kladen důraz na redukci uhlíkové stopy DC, čímž se dosahuje nasazováním nových převratných technologií (viz DC firmy Microsoft a Google využívající k chlazení mořskou vodu), či jen využití alternativních obnovitelných zdrojů, jako jsou například fotovoltaické panely.

V podpoře datových center shledáváme i nadále velký potenciál, a i přes veškeré legislativně právní problémy, kterým je tato oblast podrobena od těžení kryptoměn až po sdílení nezákonného obsahu atd., si myslíme že má pro IT společnosti budoucnost. MPO situaci dlouhodobě sleduje, aktivně na vývoj v této oblasti reaguje, a kromě úspěšných Výzev na výstavbu a modernizaci DC, do kterých se přihlásily desítky projektů, se v současné době připravuje na novou Výzvu pro výstavbu DC v rámci programu OPTAK, jehož cílem bude se i nadále efektivně podílet na budování evropské datové nezávislosti, ochrany strategických dat a know how veřejných institucí, evropských firem i občanů EU.

Ke konci programového období se cíle naší podpory nasměrovaly více do oblasti „pokročilejších technologií“, ustoupilo se z původního financování mezd IT specialistům na vývoj SW či na financování IT zaměstnanců v centrech sdílených služeb. Identifikovali jsme jako nejvhodnější podporu cílit přímo do investic na SW, HW a jiných ICT produktů a služeb, které společnostem přinesou tížený digitální pokrok.

Poslední z výzev programu podpory ICT a sdílené služby je nedávno uzavřený **Digitální podnik**.

Cílem této Výzvy je *„podpořit zvyšování digitální úrovně MSP působících na českých trzích. prostřednictvím podpory nákupu a zavádění pokročilých nevýrobních digitálních technologií, které pomohou zajistit zásadní změnu celkového výrobního postupu, založení nové provozovny, rozšíření kapacity stávající provozovny, rozšíření výrobního sortimentu stávající provozovny nebo kombinací výše uvedených aktivit prostřednictvím podpory automatizace, digitalizace dat a efektivnějšího propojení a řízení firemních procesů. Dotace na projekt a jednoho žadatele v rámci Výzvy je poskytována minimálně ve výši 1 mil. Kč a maximálně do výše 10 mil. Kč.“*

Tato Výzva pracuje v oblastech, které nejsou pro žadatele zatím příliš zažité a zároveň slouží jako svého druhu pilotní Výzva, na základě, které MPO testuje budoucí koncepce a strategie. Zároveň se jedná o poslední Výzvu OP PIK, na kterou budou následně plně navazovat Výzvy v oblasti digitalizace z Národního plánu obnovy a následně i OP TAK. Jedinečností této Výzvy je kromě přímé podpory procesu digitální transformace i jednoznačné podpoření zavádění digitálních technologií v oblastí logistiky a počítačové bezpečnosti. Bohužel ne vše bylo možné podpořit plnou měrou, tak jak by bylo záhodno, protože při tvorbě pravidel je nutné pečlivě zohledňovat přísná pravidla EU. Jedná se například o přímé podpoření cloudových služeb, které podle článku č. 14 není možné přímo dotovat v rámci investičních výdajů, proto byly tyto položky alespoň podpořeny formou DE MINIMIS. Reálně je pak velkou Výzvou překonat odpor a nedůvěru tradičních podnikatelů k digitálním inovacím a ukázat jim, že je možné jejich nasazením reálně snížit provozní náklady, zvýšit efektivitu a zároveň i pozitivně ovlivnit ekologické zatížení.

Přes všechny potenciální problémy bychom nicméně chtěli oznámit, že k hodnocení dorazilo celkem 256 jednotlivých projektů. Z původní plánované alokace Výzvy ve výši 300 mil Kč je celková výše poptávané dotace 784 265 461 Kč a celkové poptávané způsobilé výdaje ve výši 1 830 545 644 Kč. Zatím nelze přesně určit, jestli bude převis přes alokovanou částku dotace plně proplacen, ale zatím je reálný předpoklad, že dostat by se mělo na všechny žadatele bez rozdílu.

AKTUÁLNÍ OTEVŘENÉ VÝZVY

Vyhlášení výzvy	Zahájení a ukončení příjmu	Program podpory	Zaměření programu podpory
01. 07. 2020	15. 7. 2020 - 31. 12. 2022	**Inovační vouchery – Výzva VI**	nákup poradenských, expertních a podpůrných služeb v oblasti inovací od výzkumných organizací a certifikovaných zkušeben
27. 12. 2018	27. 12. 2018 - 31. 12. 2023	**Rizikový kapitál: Fond fondů EIF**	Zvýšení dostupného kapitálového financování pro podniky během celého cyklu jejich raného stadia vývoje
26. 01. 2021	01. 02. 2021 - 30. 06. 2023	**Rizikový kapitál: Fond IPO**	Podpora přístupu MSP k rizikovému financování na kapitálovém trhu
01. 05. 2021	01. 05. 2021 - 31. 03. 2023	**ITI Nemovitosti: Brownfield Fond**	Zvýhodněné juniorní financování projektů modernizace zastaralých areálů, které bude možné znovu využít pro rozvoj MSP
28. 04. 2017	01. 06. 2017 - 30. 06. 2023	**Expanze - úvěry**	Zvýšit konkurenceschopnost začínajících a rozvojových MSP, usnadňovat začínajícím a rozvojovým malým a středním podnikatelům přístup k financování jejich podnikatelských projektů pro zahájení a/nebo další rozvoj podnikání či překlenutí krizové ekonomické situace vyvolané šířením koronaviru SARS--CoV-2 (resp. onemocněním s označením COVID-19, které tento koronavirus způsobuje).
04. 02. 2019	15. 02. 2019 - 30. 06. 2023	**Expanze - záruky**	Zvýšit konkurenceschopnost začínajících a rozvojových MSP, usnadňovat začínajícím a rozvojovým malým a středním podnikatelům přístup k financování jejich podnikatelských projektů pro zahájení a/nebo další rozvoj podnikání či překlenutí krizové ekonomické situace vyvolané šířením koronaviru SARS--CoV-2 (resp. onemocněním s označením COVID-19, které tento koronavirus způsobuje).
19. 09. 2017	19. 09. 2017 - 30. 09. 2023	**Úspory energie - úvěry**	Podpora snížení energetické náročnosti podnikatelského sektoru prostřednictvím opatření přispívající k úspoře konečné spotřeby energie

ÚSPĚŠNÉ PROJEKTY OP PIK

REKONSTRUKCE OBJEKTU HALY A INŽENÝRSKÝCH SÍTÍ VRATISLAVICKÉ KYSELKY

PROFIL SPOLEČNOSTI

Společnost Kitl je rodinná firma z Jablonce nad Nisou, která se zabývá výrobou ovocných a bylinných sirupů, medovin a medicinálních vín z pečlivě vybraných bio surovin.

V létě 2018 společnost koupila zchátralý areál Vratislavické kyselky na břehu Nisy. V roce 2019 zahájila jeho rekonstrukci. Do areálu se již přesunula výroba sirupů. V dalších letech firma plánuje obnovit také čerpání Vratislavické kyselky.

Foto: archiv Kitl

POPIS PROJEKTU

Projektem byla 1. část rekonstrukce celého areálu – zchátralého objektu Vratislavské kyselky. Společnost Kitl chátrající areál (100% Brownfield) v roce 2018 zakoupila za účelem postupné obnovy všech budov v areálu, úklidu celého areálu a opětovnému stáčení minerálních vod, které byly v této lokalitě byly objeveny roku 1862 a stáčeny do roku 2004. V tomto projektu konkrétně šlo o rekonstrukci výrobní haly v areálu Vratislavické kyselky a zahrnoval rovněž rekonstrukce sítí potřebných k užívání objektu, a to elektřiny, přípojky sdělovacích prostředků, plynovodu, vodovodu a kanalizace.

Společnost čerpala finanční podporu z programu Nemovitosti v Operačním programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK).

Jaké výsledky realizace projektu firmě přinesla, na to nám odpovídal: Jan Vokurka, majitel společnosti Kitl

Co projekt vaší firmě přinesl?

Firma Kitl v posledních letech dynamicky roste. Rekonstrukce Vratislavické kyselky nám proto pomohla vyřešit problém s většími prostory a zároveň tím přispíváme k záchraně tradiční a krásné české značky minerální vody.

Co obnáší obnova stáčení minerální vody Vratislavická kyselka a v jakém časovém horizontu obnovu plánujete?

Ač se to nezdá, stáčet minerální vodu je nesmírně náročné z hlediska legislativního, technologického a finančního. Prvním krokem byla právě rekonstrukce areálu, v dalších krocích budeme muset investovat do nových technologií a zároveň splnit přísné legislativní limity, které jsou na minerální vody kladeny. Z tohoto důvodu odhadujeme, že minerální vodu začneme stáčet do 3 let.

Více informací najdete na webu API. www.agentura-api.org

INFORMACE O PROJEKTU

Název projektu:
Rekonstrukce objektu haly a inženýrských sítí Vratislavické kyselky

Program podpory:
Nemovitosti

Období realizace projektu:
20. 4. 2019 – 9. 6. 2021

Celkové způsobilé výdaje:
26 614 610 Kč

Dotace:
11 976 574 Kč

OPIK

Informační zpravodaj OP PIK 2014–2020

www.mpo.cz

www.agentura-api.org

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Podnikání
a inovace pro konkurenceschopnost

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

AGENTURA
PRO PODNIKÁNÍ
A INOVACE